

◀ **تمرین اول:** آیات ۱ تا ۱۲ سوره ی مُلک* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

آیاتها
سُورَةُ الْمُلْكِ
۳۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبْرَكَ الَّذِي يَدُهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ
 الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾
 الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا ۚ مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِن
 تَفْوُتٍ ۚ فارجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِن فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
 يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
 الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ ۖ وَاعْتَدْنَا لَهُمُ عَذَابَ
 السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
 ﴿٦﴾ إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّزُ
 مِنَ الْغَيْظِ ۖ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾
 قَالُوا بَلَىٰ ۖ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ
 إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
 السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾
 إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ ۖ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا

با پدر و مادر خود، با مهربانی و ادب صحبت کن.

سوره‌ی اسراء، آیه‌ی ۲۳

آماده‌ی خدمتش به جان باش
از گفته‌ی او مپیچ سر را
خُرسند شود ز تو خداوند

با مادر خویش مهربان باش
با چشم ادب نگر پدر را
چون این دوشوند از تو خُرسند

در حالت وقف، صدای «ئِی» را به صورت «آ» می‌خوانیم، مانند:

طُوٰی	←	طُوٰی
هُدٰی	←	هُدٰی
مُصَلِّی	←	مُصَلِّی
مُسَمِّی	←	مُسَمِّی

ئِی ← ی

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نوار گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نوار بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید و به ترجمه‌ی آیات توجه کنید.

سوره‌ی طها، آیه‌ی ۱۲

۱- إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوٰی

(ای موسی،) تو در سرزمین مقدس طُوٰی هستی.

سوره‌ی محمد (ص)، آیه‌ی ۱۷

۲- وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدٰی

و کسانی که هدایت شده‌اند (خدا) به هدایت آن‌ها می‌افزاید.

۳- مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمَّی سوره‌ی روم، آیه‌ی ۸

خلق نکرد خدا آسمان‌ها و زمین و آنچه را که میان آن دو است، مگر به حق و برای زمانی معین.

کار در کلاس

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزیند.

- ۱- هُدًى، هُدًى: هدایت هدایت‌گر
- ۲- أَجَلٍ: شتاب زمان
- ۳- مُسَمًّى: طولانی معین
- ۴- خَلَقَ: خلق کرد خلق نکرد

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

۱- خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ

سوره‌ی عنکبوت، آیه‌ی ۴۴

... .. آسمان‌ها و ... رابه ...

۲- هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۱۳۸

این (قرآن) پیامی روشن برای مردم است و ... و پندی برای ...

۳- مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى

سوره‌ی احقاف، آیه‌ی ۳

خلق نکردیم آسمان‌ها و ... و آنچه را بین آن دو است، ... به ... و برای ...

قطره
اما
دریا

امیرالمؤمنین امام علی علیه السلام:

کتاب خدا را پیامزید که بهترین سخن و گویاترین پند است*.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را با رعایت قاعده‌ی وقف بخوانید.

۱. قالوا ما هذا إلا سِحْرٌ مُّفْتَرَى

سوره‌ی قَصَص، آیه‌ی ۳۶

۲. وَ يُؤَخِّرُكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى

سوره‌ی ابراهیم، آیه‌ی ۱۰

۳. أَيْحَسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

سوره‌ی قیامة، آیه‌ی ۳۶

۴. وَ اتَّخِذُوا مِنْ مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلًّى

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۵

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۵۲ تا ۶۴ سوره‌ی طاهرا را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

* یَنسَى

قَالَ عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنْسَى ﴿٥٢﴾
 الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ
 مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا
 وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِأُولِي النُّهَى ﴿٥٤﴾ ﴿٥٤﴾ مِنْهَا
 خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ
 أَرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
 مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرِ مِثْلِهِ
 فَأَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا
 سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْنَةِ وَأَنْ يُحْشَرَ النَّاسُ ضُحًى ﴿٥٩﴾
 فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَتَى ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ
 مُوسَى وَيَلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا عَلَيَّ اللَّهُ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُمْ بِعَذَابٍ
 وَقَدْ خَابَ مَنْ افْتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَازَعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا
 النَّجْوَى ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنْ هَذَا إِلَّا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ
 مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَى ﴿٦٣﴾ فَاجْمَعُوا
 كَيْدَكُمْ ثُمَّ اتُّو صَفًّا ﴿٦٤﴾ وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ اسْتَعَلَى ﴿٦٤﴾

* سُوى

* ضُحى

◀ **تمرین اول:** آیات ۳۸ تا ۴۵ سوره آل عمران* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً
 طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَوَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
 يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيحْيَى مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ
 مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ
 رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ
 قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي
 آيَةً قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمَزًا
 وَادْكُرُّ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعِشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ
 الْمَلَائِكَةُ يَمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
 عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَمْرِيْمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي
 وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
 إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ
 مَرِيْمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ
 يَمْرِيْمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيْحُ عِيسَى
 ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

حضرت زکریا و یحیی

لب‌های حضرت زکریا آهسته تکان می‌خورد و قطره‌های اشک آرام بر گونه‌های او می‌لغزید. صدایی مانند آه فضای محراب را پر کرد: خدایا، فرزندی از من باقی نمانده و عمرم رو به پایان است. اکنون بیش از همه وقت احساس می‌کنم باید امانت پیامبری را به کسی بسپارم. خدایا، تو همانی که برای مریم از بهشت روزی می‌فرستی! در بهار میوه‌ی پاییزی! در تابستان میوه‌ی زمستانی! تو همانی که چشم حضرت ابراهیم را در کهن‌سالی به حضرت اسماعیل و اسحاق روشن کردی. خدایا، به من نیز جانشینی شایسته و نیکو عطا کن!

نسیم ملایمی چهره‌ی حضرت زکریا را نوازش کرد، نور خیره‌کننده‌ای بر او تابید و صدای صمیمی و گرمی در فضای محراب پیچید: «ای زکریا - **أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَى...** - خدا تو را به فرزندی بشارت می‌دهد که نامش یحیی است. او کودکی است خوب که با پدر و مادرش مهربان و خوش‌رفتار است، به کسی زور نمی‌گوید، خدا را نافرمانی نمی‌کند و پیامبر خدا خواهد بود.» این صدا، صدای آشنای فرشته‌ی وحی بود.

نماز شامگاه که تمام شد، حضرت زکریا برخاست و رو به جمعیت ایستاد. و مثل هر روز خواست برای مؤمنان سخن بگوید، ولی نتوانست. با خود اندیشید: فرشته‌ی الهی گفته است که نشانه‌ی این معجزه که من صاحب فرزند خواهم شد، آن است که من تا سه روز نمی‌توانم سخن بگویم. شادی عجیبی در دل زکریا افتاد. در دل با خدا نجوا کرد: «خدای مهربان من! دل به تو سپرده‌ام. آن وعده‌ای که تو می‌دهی، بی‌شک انجام خواهد شد!» آن‌گاه حضرت زکریا با اشاره به مردم فهماند که بروند و صبح و شب عبادت کنند.

حضرت یحییٰ در آغوش پدر می‌خندید. حضرت زکریا خم شد و گلوی یحییٰ را بوسید و زیر لب گفت:
بوی بهشت می‌دهد.

همسر زکریا با دستان لرزان خود یحییٰ را از پدر گرفت. یحییٰ در آغوش مادر شیر می‌خورد و با دستان
کوچک خود، چروک‌های دست او را نوازش می‌کرد. حضرت زکریا چشم به یحییٰ دوخت و آرام گفت: او
پس از من پیامبر خداست، در کودکی به‌مقام پیامبری می‌رسد و در بزرگسالی حضرت عیسی علیه‌السلام را
یاری می‌دهد.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نواری گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نواری بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۱۰ و ۱۱ سوره‌ی مریم را که درباره‌ی حضرت زکریا و یحیی - علیهما السلام - است، بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً

(حضرت زکریا) گفت: پروردگارا قرار بده برای من نشانه‌ای را

۲- قَالَ آيَتُكَ إِلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَ لَيَالٍ سَوِيًّا

(خداوند) گفت: نشانه‌ی تو این است که (با این که سلامت هستی) نمی‌توانی سه شبانه‌روز با مردم سخن بگویی.

۳- فَخَرَجَ عَلَى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ

آن‌گاه (زکریا) از محراب به سوی قومش خارج شد

۴- فَأَوْحَى إِلَيْهِمْ أَنْ سَبِّحُوا بُكْرَةً وَعَشِيًّا

و به آن‌ها اشاره کرد که تسبیح کنید (خدا را) صبح و شب

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- آيَة : آیه، نشانه آیات، نشانه‌ها
- ۲- قَوْم : قوم، گروه اقوام، گروه‌ها
- ۳- بُكْرَة : صبح شب
- ۴- عَشِي : صبح شب

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۴۱

۱- وَ سَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾

و خدا را تسبیح کن در ... و صبح.

سوره‌ی انسان، آیه‌ی ۲۵

۲- وَ اذْكُرْ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَ اَصِيلاً ﴿٢٥﴾

و یاد کن ... ت را ... و شام.

سوره‌ی یاسین، آیه‌ی ۲۰

۳- قَالَ يَا قَوْمِ اَتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾

... ای ... من پیروی کنید از ...

سوره‌ی جاثیه، آیه‌ی ۱۳

۴- اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَايَةً لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ ﴿١٣﴾

قطعاً در آن ... ای برای ... سی که فکر می‌کنند، وجود دارد.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس قرآن سخنش باشد و مسجد خانه‌اش،

خداوند در بهشت خانه‌ای برای او بنا می‌کند*.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۹۰

۱- فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيٰى

سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۷

۲- كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۸۵

۳- وَزَكَرِيَّا وَيَحْيٰى وَعِيسٰى وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّٰلِحِيْنَ

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۸۹

۴- وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادٰى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِيْنَ

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۱۱ سوره‌ی حضرت محمد - صلی الله علیه و آله - را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَءَامَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ لَا كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَاصْلَحَ بِالْهَمِّ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِاَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَاَنَّ الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذٰلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنّٰسِ اَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾ فَاِذَا لَقِيتُمُ الَّذِيْنَ كَفَرُوا فَضَرْبِ الرِّقَابِ حَتّٰى اِذَا اَتْخَنْتُمْوَهُمْ فَشُدُّوا الْوَتَاقَ فَاِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَاِمَّا فِدَاءً حَتّٰى تَضَعَ الْحَرْبُ اَوْزَارَهَا ذٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَانْتَصَرَ مِنْهُمْ وَلٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَالَّذِيْنَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللّٰهِ فَلَنْ يُضِلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيَهُمْ وَيُصْلِحُ بِالْهَمِّ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوا اِنْ تَنصُرُوا اللّٰهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ اَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوا فَتَعَسَّاهُمْ وَاَضَلَّ اَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاحْبَطَ اَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ اَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْاَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِيْنَ اَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾ ذٰلِكَ بِاَنَّ اللّٰهَ مَوْلٰى الَّذِيْنَ ءَامَنُوا وَاَنَّ الْكَافِرِيْنَ لَمْ يَكُنْ لَمْوٰلِيٍّ لَهُمْ ﴿١١﴾

◀ **تمرین اول:** آیات ۵۶ تا ۶۳ سوره نمل* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

﴿فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوا
 ءَالَ لُوطٍ مِنْ قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنْاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾
 فَانجَيْنَاهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٥٧﴾
 وَآمَطْنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنذِرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ الْحَمْدُ
 لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ۗ اللَّهُ خَيْرٌ مِمَّا يُشْرِكُونَ
 ﴿٥٩﴾ أَمْنَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَا كَانَ لَكُمْ
 أَنْ تُنْبِتُوا شَجَرَهَا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ بِشَيْءٍ يَعْدِلُونَ
 ﴿٦٠﴾ أَمْنَ جَعَلَ الْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَالَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلَ
 لَهَا رَوَاسِيَ وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ
 بَلَّ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمْنَ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ
 إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ
 ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ قَلِيلًا مَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمْنَ يَهْدِيكُمْ
 فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُرْسِلِ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ
 يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ أَلَيْسَ مَعَ اللَّهِ تَعَالَىٰ اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

* اَلِله

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ

چه کسی جز خدا، دعای انسان درمانده را می‌پذیرد و مشکل او را برطرف می‌کند؟

سوره ی نمل، آیه ی ۶۲

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کنید و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

قرائت آیات درس را از نواری گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نواری بخوانید.

تمرین دوم

این دعاهای قرآنی را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

دعاهای قرآنی*

۱- رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا

پروردگارا صبر و استقامت ما را زیاد کن؛

وَ ثَبِّتْ أَقْدَامَنَا

و ما را در راه حق ثابت قدم نما،

وَ انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥﴾

و ما را بر کافران پیروز کن!

سوره‌ی بقره

۲- رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا

پروردگارا بعد از آن که ما را هدایت کردی، دل‌های ما را از راه حق منحرف مگردان،

وَ هَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

و از نزد خود به ما رحمتی عطا کن.

إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٨﴾

که تو بسیار بخشنده هستی.

سوره‌ی آل عمران

۳- رَبَّنَا آمَنَّا

پروردگارا ایمان آوردیم،

فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا

پس ما را ببامرز و مورد رحمت خود قرار ده،

وَ أَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٠٩﴾

که تو از همه مهربان‌تر هستی.

سوره‌ی مؤمنون

تمرین اول

با دقت در ترجمه‌ی آیات صفحه‌ی قبل، معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- أَنْتَ : من تو
- ۲- نَا : ما شما
- ۳- خَيْرٌ : بهتر، بهترین بدتر، بدترین
- ۴- قُلُوبٌ : قلوب، جان‌ها قلوب، دل‌ها
- ۵- كَافِرِينَ : کافران، بدکاران کافران، افراد بی‌ایمان

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی جمعه، آیه‌ی ۱۱

۱- وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱﴾

و ... روزی دهنده است.

سوره‌ی آل‌عمران، آیه‌ی ۳۲

۲- فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ ﴿۳۲﴾

پس قطعاً ... دوست ندارد ... را

سوره‌ی رعد، آیه‌ی ۲۸

۳- أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾

بدان بایاد ... آرامش می‌یابد ...

سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۱۱۴

۴- وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۴﴾

و روزی ده به ... و ... هستی.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

قرآن را بیاموزید و آن را بسیار بخوانید*.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کرده و **دعاهای قرآنی** را بخوانید.

۱- رَبَّنَا آتِنَا لَنَا نُورًا وَ اغْفِرْ لَنَا

سوره‌ی تحریم، آیه‌ی ۸

۲- رَبَّنَا وَ ابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ

سوره‌ی بقره، آیه‌ی ۱۲۹

۳- رَبَّنَا عَلَيكَ تَوَكَّلْنَا وَ إِلَيْكَ أُنَبِّئُكَ وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ

سوره‌ی مُتَحَنِّه، آیه‌ی ۴

۴- يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا

سوره‌ی فُرْقَان، آیه‌ی ۳۰

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۸ سوره‌ی جمعه را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

آياتها ١١
سورة الجمعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ
الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ * رَسُولًا مِنْهُمْ
يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾ وَعَاخِرِينَ مِنْهُمْ
لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ
يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مَثَلُ الَّذِينَ
حُمِلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلِيَاءُ
لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾
وَلَا يَتَمَنَّوْنَ أَبَدًا بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾
قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُّونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلْقِيكُمْ ثُمَّ تُرَدُّونَ
إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

* الْأُمِّيِّينَ

◀ **تمرین اول:** آیات ۶۴ تا ۶۹ سوره‌ی یوسف* را در گروه‌های دو یا سه نفره برای یک‌دیگر بخوانید.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا ءَامَنُتُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ
 قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا
 مَتَاعَهُمْ وَجَدُوا بِضَاعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا يَا بَنِي
 آدَمَ نَبِغِي هَذِهِ بِضَاعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
 أَخَانًا وَنَزِدُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 لَنْ أُرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ لَتَأْتُنَّنِي بِهِ
 إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ
 مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنَئِي لَا تَدْخُلُوا مِن بَابٍ وَاحِدٍ
 وَادْخُلُوا مِن أَبْوَابٍ مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَا أُغْنِي عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ
 شَيْءٍ إِنْ أَحْكَمْتُ إِلَّا لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ
 يُغْنِي عَنْهُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ
 قَضَاهَا وَإِنَّهُ لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَاهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
 لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا عَلَىٰ يَوْسُفَ ءَاوَىٰ إِلَيْهِ أَخَاهُ
 قَالَ إِنِّي أَنَا أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

◀ **تمرین دوم:** هر دانش‌آموز، یک یا چند سطر را می‌خواند و سایرین از روی کتاب خود خط می‌برند.

فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

خدا بهترین نگه‌دارنده است و او از همه مهربان‌تر است.

سوره یوسف، آیه ۶۴

چه خوب است این پیام قرآنی را در آیات درس پیدا کرده و آن را با صدای بلند بخوانید.

تمرین اول

قراءة آیات درس را از نواری گوش کنید و با نشان دادن خط، همراه با نواری بخوانید.

تمرین دوم

آیات ۳ و ۴ سوره‌ی یوسف را بخوانید و به ترجمه‌ی آن‌ها توجه کنید.

۱- نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ

ما بهترین سرگذشت را برای تو حکایت می‌کنیم،

۲- بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ

با آیاتی که از این قرآن به سوی تو وحی کردیم؛

۳- وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ لَمِنَ الْغَافِلِينَ

هر چند که تو قبل از این، از آن خبر نداشتی.

۴- إِذْ قَالَ يوسُفُ لِأَبِيهِ

هنگامی که یوسف به پدرش گفت:

۵- يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا

ای پدرم من در خواب دیدم یازده ستاره را

۶- وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ

و خورشید و ماه را دیدم که در برابر من سجد می‌کنند.

تمرین اول

معنای صحیح را علامت بزنید.

- ۱- هَذَا: آن این
- ۲- شَمْسٌ: خورشید ماه
- ۳- قَمَرٌ: خورشید ماه

تمرین دوم

این عبارات قرآنی را بخوانید و ترجمه‌ی آن‌ها را کامل کنید.

سوره‌ی الرحمن، آیه‌ی ۵

۱- الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ۝

... و ... با نظم و حساب در گردش‌اند.

سوره‌ی انبیاء، آیه‌ی ۳۳

۲- وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

و او کسی است که آفرید شب و روز و ... و ...

سوره‌ی انعام، آیه‌ی ۹۲

۳- وَ هَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ

و ... ی است مبارک، که نازل کردیم آن را.

قطره
اما
دریا

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله:

هر کس آیه‌ای از کتاب خدا را به دیگری بیاموزد، پاداش آن آیه،

هر زمان که خوانده می‌شود، به او نیز می‌رسد*.

تمرین اول

آیات درس را برای اعضای خانواده‌ی خود بخوانید. خوب است آیات درس را با نوار تمرین کرده و سعی کنید شبیه آن بخوانید.

تمرین دوم

اتصالات را با فلش مشخص کنید، سپس عبارات قرآنی را بخوانید.

سوره‌ی حَجّ، آیه‌ی ۵۸

۱- وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۵۸﴾

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۱۱۸

۲- رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿۱۱۸﴾

سوره‌ی شوری، آیه‌ی ۳۶

۳- وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا

سوره‌ی مؤمنون، آیه‌ی ۲۹

۴- رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿۲۹﴾

فعالیت

هر روز مقداری از آیات ۱ تا ۳۰ سوره‌ی نبأ را از روی صفحه‌ی بعد بخوانید. سعی کنید شبیه نوار قرائت کنید.

سورة النبأ
آياتها ٤٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ
 كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْمُونَ ﴿٤﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهْدًا
 ﴿٥﴾ وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٦﴾ وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا ﴿٧﴾ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ
 سُباتًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا ﴿٩﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١٠﴾
 وَبَدَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١١﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ﴿١٢﴾
 وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٣﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٤﴾
 وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٥﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ﴿١٦﴾ يَوْمَ يُنْفَخُ
 فِي الصُّورِ فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ﴿١٧﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٨﴾
 وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿١٩﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢٠﴾
 لِلطَّاغِينَ مَنَابًا ﴿٢١﴾ * لِبِئْسَ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٢﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا
 وَلَا شَرَابًا ﴿٢٣﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ﴿٢٤﴾ جَزَاءً وِفَاقًا ﴿٢٥﴾ إِنَّهُمْ
 كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٦﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٧﴾ وَكُلَّ
 شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٨﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٢٩﴾

* مَنَابًا